

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurenčijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

Broj:01-50-1-386-2/16
Sarajevo, 25.01.2017. godine

Na osnovu člana 23. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09), člana 11. Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14) i člana 5. Uputstva o načinu pripreme godišnjeg plana rada i izvještaja o radu u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 45/15) Konkurenčijsko vijeće Bosne i Hercegovine, *d o n o s i*

**IZVJEŠTAJ O RADU
KONKURENCIJSKOG VIJEĆA BIH ZA 2016. GODINU**

**Sarajevo,
januar 2017. godine**

I - SAŽETAK

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine je samostalno tijelo koje je nadležno za dosljednu primjenu Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br.48/05, 76/07, 80/09) na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i ima isključivu nadležnost u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na tržištu BiH (zabranjeni sporazumi, zloupotreba dominantnog položaja i kontrola spajanja).

Zakon o konkurenciji se odnosi na sve oblike sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišne konkurenkcije na teritoriji Bosne i Hercegovine ili izvan njene teritorije ako postupanje nekih privrednih subjekata ima uticaj na teritoriju Bosne i Hercegovine. Prema članu 2. stav (3):

“Ovaj Zakon primjenjuje se i na privredne subjekte sa sjedištem i prebivalištem u inostranstvu, ako njihovo djelovanje proizvodi značajan efekt na tržište Bosne i Hercegovine ili na značajnijem dijelu tržišta.“

Posebna pažnja u odredbama ovog Zakona se usmjerava na utvrđivanje različitih oblika zabranjenih sporazuma među privrednim subjektima, utvrđivanje dominantnog položaja, odnosno zloupotrebu dominantnog položaja.

Zakonom o konkurenciji se osigurala efikasnost u njegovom provođenju, prije svega kroz politiku novčanih kazni za privredne subjekte u slučaju njegovog kršenja, politiku ublažavanja ili ukidanje novčanih kazni u slučaju prijave kršenja (leniency policy). Također, odredbama ovog Zakona precizirani su rokovi, načini i sadržaj podnošenja zahtjeva za utvrđivanje zabranjenih konkurencijskih djelovanja /ocjena koncentracija, trajanje pojedinih postupaka utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja, što je povećalo i transparentnost u radu Konkurencijskog vijeća.

Glavne aktivnosti Konkurencijskog vijeća u 2016. godini su se odnosile na vođenje postupaka pred Konkurencijskim vijećem pokrenutih po zahtjevima privrednih subjekata ili po službenoj dužnosti (utvrđivanje zabranjenih sporazuma i zloupotrebe dominantnog položaja, ocjene izuzeća sporazuma, ocjene koncentracija) koji za cilj imaju zaštitu tržišne konkurenkcije, davanje mišljenja na nacrte i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenkciju, a koje su obavezni dostaviti sami predlagači.

U toku 2016. godine održano 14. sjednica stručnog kolegija i 21. sjednica Konkurencijskog vijeća.

Konkurencijsko vijeće je u 2016. godini je usmjeravalo svoje aktivnosti ka otkrivanju i sprječavanju zabranjenih sporazuma, te je također poduzimalo potrebne mјere na sprječavanju zloupotrebe dominantnog položaja privrednih subjekata kako bi se osigurali jednaki uslovi za sve privredne subjekte na tržištu.

S tim u vezi, u 2016. godini su zaprimljena 34 predmeta, 19 se odnosilo na oblast zabranjenih sporazuma i zloupotrebe dominantnog položaja, a na sjednicama Konkurencijskog vijeća je usvojeno 6 konačnih odluka u navedenoj oblasti odnosno 5 odluka koji se odnose na utvrđivanje zabranjenih sporazuma i zloupotrebe dominantnog položaja i 1 odluka koja se odnosi na utvrđivanje pojedinačnog izuzeća od zabranjenih sporazuma.

Konkurencijsko vijeće je u 2016. godini kontinuirano provodilo aktivnosti ocjene dopuštenosti koncentracija privrednih subjekata u skladu sa Zakonom o konkurenciji. Od ukupnog broja zaprimljenih predmeta, 15 se odnosilo na oblast koncentracija, a na sjednicama Konkurencijskog vijeća je usvojeno 11 konačnih odluka u navedenoj oblasti.

Zakonom o konkurenciji je utvrđena i nadležnost Konkurencijskog vijeća davanja mišljenja i preporuka o bilo kojem aspektu konkurencije, uključujući i davanje mišljenja na nacrte i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju. S tim u vezi, u 2016. godini, Konkurencijsko vijeće je zaprimilo 33 zahtjeva za davanje mišljenja, a usvojilo 22 stručna mišljenja o različitim aspektima konkurencije.

Dakle, u 2016. godini je ukupno realizirano 50,00% svih zaprimljenih predmeta, te je usvojeno 66,66 % stručnih mišljenja u odnosu na broj zaprimljenih zahtjeva,¹ dok su ostali predmeti zaprimljeni u toku 2016. godine u postupku rješavanja i biće okončani u skladu sa rokovima propisanim Zakonom o konkurenciji.

Što se tiče zakonodavnih aktivnosti, u periodu od januara do decembra 2016. godine, nije bilo izmjena i dopuna Zakona o konkurenciji, kao ni podzakonskih akata koji su na snazi, iako su kontinuirano provođene konsultacije vezane za izmjene i dopune Zakona o konkurenciji u saradnji sa IPA projektom "*Podrška provođenju propisa u oblasti konkurencijske politike (uključujući komponentu državne pomoći)*".

U 2016. godini, Konkurencijsko vijeće je kontinuirano radilo na aktivnostima promocije tržišne konkurencije (competition advocacy) kroz približavanje različitih aspekata tržišne konkurencije poslovnoj zajednici i drugim nadležnim institucijama s ciljem osiguranja pravilne primjene zakonodavstva i podizanja svijesti i nivoa znanja te upoznavanje stručne i šire javnosti o prioritetima u djelovanju Konkurencijskog vijeća.

Promovisanje tržišne konkurencije se ostvaruje i putem stalnog informisanja, redovnog objavljivanja saopćenja za javnost te davanjem intervjua domaćim i stranim medijima, ali i blagovremenim slanjima odgovora na različite upite fizičkih i pravnih lica. Tako je u 2016. godini, ukupno realizirano 20 saopštenja za javnost u vezi sa odlukama donesenim na sjednicama Konkurencijskog vijeća, te je upućen veliki broj odgovora na različite upite fizičkih i pravnih lica.

U cilju povećanja stručnosti zaposlenih odnosno u cilju jačanja stručnih i administrativnih kapaciteta potrebnih za rad na najsloženijim predmetima iz oblasti tržišne konkurencije, u 2016. godini su organizovane i implementirane redovne edukacije i usavršavanja kroz seminare u organizaciji institucija u Bosni i Hercegovini, kao i međunarodnih institucija te iznad spomenutog IPA projekta. Stručna služba Konkurencijskog vijeća je u skladu sa predviđenim aktivnostima redovno pohađala obuke koje su organizirane od strane RCC-a (*Regional Competition Centre*) i SCC-a (*Sofia Competition Forum*), te Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine.

Također, promocija tržišne konkurencije je sastavni dio realizacije EU projekta "*Podrška provođenju propisa u oblasti zaštite tržišne konkurencije BiH i dalje jačanje konkurencijske politike (uključujući i komponentu državne pomoći)*" koji je započeo u oktobru 2013. godine i to putem organiziranja različitih seminara, radionica, okruglih stolova sa poslovnom zajednicom, udruženjima poslodavaca itd. U skladu sa Projektnim zadacima, navedene aktivnosti su nastavile sa realizacijom, te su tokom 2016. godine održani 1 radionica (Teslić) i 2 treninga (Sarajevo) u BiH u saradnji sa EU projektom, čime je i završen projekat prema predviđenom rasporedu aktivnosti.

U sklopu gore pomenutog EU projekta, održani su seminari u privrednim komorama u Banjaluci, Bijeljini, Mostaru i Vitezu u cilju promocije i upoznavanja poslovne zajednice sa oblasti zaštite tržišne konkurencije, u kojoj su aktivno učešće imali vijećnici Konkurencijskog vijeća uz eksperte koji su bili angažovani ispred EU projekta.

¹ Iznad navedeni podaci su preuzeti iz Tabele II – Izvještaj o provođenju akcionog plana predviđenog godišnjim programom rada Konkurencijskog vijeća BiH

Konkurencijsko vijeće je također u 2016. godini kontinuirano nastavilo saradnju sa regulatornim tijelima iz sektora energetike, regulatornim tijelom iz sektora telekomunikacija, regulatornim tijelima iz sektora bankarstva, te drugim regulatornim sektorskim tijelima.

Konkurencijsko vijeće je potpisalo Sporazum o saradnji na području telekomunikacijskih usluga sa Regulatornom agencijom za komunikacije BiH u februaru 2016. godine.

U cilju unapređenja rada i promocije tržišne konkurenčnosti, u 2016. godini je nastavljena saradnja i sa ostalim tijelima i institucijama u Bosni i Hercegovini i to sa Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine i ministarstvima trgovine na nivou entiteta i Brčko distrikta BiH, udruženjima i Ombudsmanom za zaštitu potrošača, agencijom i zavodima za statistiku te advokatskim komorama.

Konkurencijsko vijeće je u 2016. godini kontinuirano razvijalo i proširivalo uspostavljenu bilateralnu/multilateralnu saradnju s organizacijama i institucijama iz oblasti konkurenčnosti i to sa institucijama kao što su EC DG Comp, ICN, WB, OECD, FTC, UNCTAD, EBRD i sl. S tim u vezi, članovi Konkurencijskog vijeća su prisustvovali seminarima, konferencijama i radionicama u organizaciji ovih institucija kako slijedi:

- Seminar EU projekta, Teslić, BiH, 23.02.2016. godine;
- Workshop RCC OECD, Budimpešta, Mađarska 07.03.2016. godine;
- Konferencija IT forenrike, Zagreb, R. Hrvatska 04.04.2016. godine;
- Dan konkurenčnosti, Beograd, R. Srbija 11.04.2016. godine;
- ICN Annual Conference, Singapur, R. Singapur 25.04.2016. godine;
- Seminar RCC OECD, Budimpešta, Mađarska 17.05.2016. godine;
- II energetski samit, Neum, BiH, 20.04.2016. godine;
- Konferencija How to improve effectiveness. Istanbul, R. Turska, 04.05.2016. godine;
- Astana economics forum, Astana, Kazahstan, 24.05.2016. godine;
- Konferencija o izgradnji institucija konkurenčnosti, Beograd, R. Srbija 01.06.2016. godine;
- Sastanak pododbora za unutrašnje tržište i konkurenčnost, Brisel, Belgija, 28.11.2016.godine.

Državni službenici su u toku 2016. godine učestvovali na velikom broju (27) radionica i seminara kako u BiH tako i u inostranstvu, s ciljem edukacije i usavršavanja kako iz oblasti tržišne konkurenčnosti, tako i iz drugih oblasti relevantnim za njihov djelokrug rada.

Konkurencijsko vijeće je kontinuirano u 2016. godini učestvovalo u radu drugih tijela i institucija i to u odboru/pododboru za provođenje privremenog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Bosne i Hercegovine i Evropske Unije, u Vijeću za zaštitu potrošača BiH i drugim komisijama/tijelima.

U toku 2016. godine, Konkurencijsko vijeće je nastavilo kontinuirani rad na usvajanju internih akata. Tako su u izvještajnom periodu usvojeni Izvještaj o radu za 2015. godinu, Program rada za 2017. godinu, Plan javnih nabavki za 2017. godinu, Odluka o uspostavljanju finansijskog upravljanja i kontrole u Konkurencijskom vijeću, Pravilnik o ocjenjivanju rezultata rada zaposlenika u Konkurencijskom vijeću, te ostali interni akti.

Za provođenje Programa rada Konkurencijskog vijeća za 2016. godinu bila su predviđena novčana sredstva u budžetu Konkurencijskog vijeća u iznosu od 1.350.000 KM. Za prvih 9 mjeseci 2016. godine je realizovano 998.081 KM ili 72,6 % budžeta. Podaci o ukupnoj realizaciji budžeta za 2016. godinu još uvek nisu dostupni.

II – IZVJEŠTAJ O PROVOĐENJU AKCIJONOG PLANA PREDVIĐENOG GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA KONKURENCIJSKOG Vijeća BiH

Programi, projekti i aktivnosti	Nositelj aktivnosti (organizaciona jedinica)	Potazatelji	Izvori finansiranja i troškovi	Vrijeme provođenja	Komentar			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1. Zaštita tržišne konkurenčije								
1.1.1. Rješavanje predmeta iz oblasti konkurenčije po zahtjevima privrednih subjekta i po službenoj dužnosti								
1.1.1.1. Utvrđivanje zabranjenih sporazuma i zloupotrebe dominantnog položaja	KV BiH	broj rješenih predmeta	17	17	5			kontinuirano
1.1.1.2. Utvrđivanje pojedinačnih izuzeca	KV BiH	broj rješenja	2	2	1			kontinuirano
1.1.1.3. Ocijene koncentracija	KV BiH	broj rješenih predmeta	15	15	11			kontinuirano
1.1.1.4. Davanje mišljenja	KV BiH	broj donesenih mišljenja	33	33	22			kontinuirano
1.1.2. Jačanje kapaciteta Konkurenčijskog vijeća								

1.1.2.1. Učešće državnih službenika na radionicama i seminarima	KV BiH	Broj	0	27	27						
1.1.3. Promocija tržišne konkurenčije											
1.1.3.1. Organizacija seminara i radionica u BiH	KV BiH	broj održanih seminara i radionica	0	7	7						
1.1.3.2. Izrada i upućivanje saopštenja za javnost	KV BiH	broj saopštenja	0	20	20						
1.1.4. Aktivnosti na pripremi izmjena i dopuna važećeg Zakona o konkurenčiji											
1.1.4.1. Inicijativa - Izrada teksta prijedloga za izmjene i dopune Zakona o konkurenčiji	KV BiH	Broj	0	1	0						

